ĢENERĀLADVOKĀTES KRISTĪNES ŠTIKSAS-HAKLAS [*CHRISTINE STIX-HACKL*] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 8. septembrī [1]

Saturs

I — Ievads ..... I - 11145

II — Fakti un process ..... I - 11146

A — Apstrīdētā lēmuma priekšvēsture ..... I - 11146

B — Komisijas veiktā procedūra, apstrīdētais lēmums un tā izpilde ..... I - 11147

C — Process pamata prāvā un prejudiciālie jautājumi ..... I - 11148

D — Procesi Kopienu tiesās ..... I - 11150

III — Procesa un prejudiciālo jautājumu priekšmets un pieņemamība ..... I - 11151

A — Par procesa pamatotību attiecībā uz Pirmās instances tiesā celto prasību ..... I - 11151

B — Prejudiciālo jautājumu priekšmets un pieņemamība ..... I - 11153

IV — Par pirmo un otro prejudiciālo jautājumu (spēkā esamības pārbaude) ..... I - 11156

A — EKL 87. panta pārkāpums ..... I - 11156

1) Apstrīdētā "atbalsta" pasākuma kvalifikācijas EKL 87. panta 1. punkta nozīmē spēkā esamība ..... I - 11156

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti .. I - 11156

b) Vērtējums ..... I - 11157

c) Apstrīdētā lēmuma likumība saistībā ar EKL 87. panta 3. punkta b) un c) apakšpunkta piemērošanu ..... I - 11158

i) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti I - 11158

ii) Vērtējums ..... I - 11159

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2) Tiesiskās paļāvības aizsardzības principa un tiesiskās noteiktības principa pārkāpums ..... I - 11160

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti .. I - 11160

b) Vērtējums ..... I - 11160

3) Samērīguma principa pārkāpums ..... I - 11163

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti .. I - 11163

b) Vērtējums ..... I - 11163

4) EKL 253. pantā noteiktā pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpums .... I - 11164

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti .. I - 11164

b) Vērtējums ..... I - 11165

5) Spēkā esamības pārbaudes rezultāts ..... I - 11166

V — Par trešo prejudiciālo jautājumu (interpretācija) ..... I - 11167

VI — Tiesāšanās izdevumi ..... I - 11168

VII — Secinājumi ..... I - 11168

I — Ievads

1. *Commissione tributaria provinciale di Genova* (Itālija) ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 11. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2004. gada 23. martā, uzdeva vairākus prejudiciālus jautājumus, kas attiecas uz, pirmkārt, Komisijas 2001. gada 11. decembra Lēmuma 2002/581/EK par valsts atbalsta sistēmu, ko attiecībā uz bankām un kredītsabiedrībām ieviesusi Itālija [2] spēkā esamību, un, otrkārt, par EKL 87. panta un Regulas (EK) Nr. 659/1999 [3] 14. panta, kā arī Kopienu tiesību vispārējo principu interpretāciju.

2. Šie jautājumi ir uzdoti sakarā ar tiesvedību starp *Unicredito Italiano SpA* (turpmāk tekstā — "*Unicredito*"), kas reģistrēta Dženovā (Itālija), un *l'Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1* (turpmāk tekstā — "*Agenzia*"), par nodokļu atvieglojumiem, ko *Unicredito* saņēma saskaņā ar pasākumiem, ko, izpildot apstrīdētā lēmuma prasības, ieviesusi Itālijas valdība.

2 — OV L 184, 27. lpp. (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

3 — Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. pants, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.).

II — Fakti un process

kām arī pamatlīdzekļus un citus īpašumus, kas bija vitāli nepieciešami sabiedrisku mērķu īstenošanai.

A — *Apstrīdētā lēmuma priekšvēsture*

3. Līdz astoņdesmitajiem gadiem Itālijas banku sektors daļēji bija valsts īpašumā un kopumā atradās spēcīgā valsts ietekmē, kā arī tam bija raksturīga specializācija un reģionalizācija. Astoņdesmito gadu sākumā Itālijas iestādes uzsāka banku privatizācijas procesu, kam turklāt bija jāpalielina vidējais banku lielums un jāizbeidz to specializācija. Pieņemot 1990. gada 30. jūlija Likumu Nr. 218/90, tā dēvēto "Amato likumu" (turpmāk tekstā — "Amato likums"), Itālijas valdība noteica pamata pasākumus pakāpeniskai banku sektora privatizācijai.

4. Bankas, kuras atradās valsts īpašumā, varēja arī tikt pārveidotas par akciju sabiedrībām, un 1993. gadā tas tām tika uzlikts par pienākumu. To akcijas tika laistas tirgū vai nodotas peļņas veidojumiem, sauktiem par "banku fondiem" (turpmāk tekstā — "banku fondi"). Pēdējo pasākumu ietvaros radās šāds sadalījums: jaundibinātās bankas (turpmāk tekstā vispārīgi — "bankas") pārņēma banku darījumus, savukārt banku fondiem piederēja, kā arī tie pārvaldīja banku kapitāla daļas, tādējādi šīs bankas kontrolējot. Pamatojoties uz noteiktiem Amato likuma nodokļu noteikumiem, banku fondi drīkstēja nodot ban-

5. Lai veicinātu banku sektora pārstrukturizēšanos un konsolidāciju, 90. gadu beigās Itālijas valdība ieviesa jaunus pasākumus. Ar 1998. gada 23. decembra Likumu Nr. 461/98 (turpmāk tekstā — "Čampi [*Ciampi*] likums") Itālijas valdība tika pilnvarota veikt jaunu, banku nozarei piemērojamu tiesiskā regulējuma reformu, kas atvieglotu banku aktīvu un citu īpašumu, kas nepieciešami sabiedrības mērķu īstenošanai, nodošanu atpakaļ banku fondiem, kā arī banku sektora pārstrukturizēšanu, veicot banku saplūšanu vai līdzīgu restrukturizāciju.

6. Čampi likums tika ieviests ar 1999. gada 17. maija Likumdošanas dekrētu Nr. 153/99 (turpmāk tekstā — "Dekrēts Nr. 153/99"), kas nosaka īpašus nodokļu pasākumus attiecībā uz noteiktām pārstrukturizācijas un atpakaļnodošanas darbībām. Šie ar Čampi likumu un Dekrētu Nr. 153/99 (turpmāk tekstā — "apstrīdētā atbalsta sistēma") ieviestie pasākumi ir aprakstīti apstrīdētā lēmuma 5. punktā.

7. Saskaņā ar iesniedzējtiesas sniegtajiem datiem pamata lieta ir par šī lēmuma 5. punkta 1. punktu paredzētajiem pasāku-

miem (turpmāk tekstā — "apstrīdētais pasākums"), kas ir aprakstīti šādi:

Ienākumu nodokļa (*IRPEG*) samazinājums līdz 12,5 % bankām, kas veic saplūšanu vai līdzīgu restrukturizāciju, pieciem secīgiem aplikšanas ar nodokli laikposmiem, ar nosacījumu, ka [to] peļņu ieskaita īpašā rezervē, kas trīs gadus nav sadalāma. Īpašajā rezervē ieskaitāmā peļņa nedrīkst pārsniegt 1,2 % no starpības starp saplūšanā dalību ņēmušo banku līdzekļu un parādsaistību kopējās summas un tādiem pašiem šajā procesā dalību ņēmušās vislielākās bankas rādītājiem (Dekrēta Nr. 153/99 22. panta 1. punkts un 23. panta 1. punkts).

B — *Komisijas veiktā procedūra, apstrīdētais lēmums un tā izpilde*

8. Saņēmusi par šo tēmu jautājumu no Parlamenta, Eiropas Kopienu Komisija 1999. gada martā uzsāka iepriekšēju izmeklēšanu, lai novērtētu apstrīdēto atbalsta sistēmu. Procedūras laikā Komisija ar 2000. gada 23. marta vēstuli brīdināja Itālijas iestādes, ka tā uzskata, ka apstrīdētās atbalsta sistēmas varētu ietvert atbalsta elementus un aicināja tās pagaidām vairs nepiemērot attiecīgos pasākumus. 2000. gada 12. aprīlī Itālijas iestādes Komisijai norādīja, ka tās ir apturējušas apstrīdētās atbalsta sistēmas piemērošanu, līdz ar to nodokļu atvieglojumi tiktu piešķirti tikai 1998., 1999. un 2000. gadā.

9. Ar 2000. gada 25. oktobra vēstuli Komisija paziņoja Itālijas valdībai savu lēmumu uzsākt procedūru par valsts atbalstiem. Šīs procedūras ietvaros līdz ar citām bankām apsvērumus pauda arī *Unicredito* ar vēstuli, kas datēta ar 2001. gada 10. martu.

10. 2001. gada 11. decembrī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā konstatēja, ka apstrīdētais pasākums banku labā, izņemot pasākumu, kas noteikts šī lēmuma 5. panta 5. punktā, ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. (Lēmuma 1. un 2. pants). Komisija turklāt noteica, ka Itālijai jāatceļ apstrīdētā atbalsta sistēma (Lēmuma 3. pants), jāatgūst no saņēmējiem apstrīdētās sistēmas ietvaros piešķirtais atbalsts, tai skaitā arī procenti (Lēmuma 4. pants), un divu mēnešu laikā pēc Lēmuma saņemšanas jāinformē Komisija par veiktajiem prasību izpildes pasākumiem (Lēmuma 5. pants).

11. Apstrīdētā lēmuma 4. pants (turpmāk tekstā — "rīkojums par atbalsta atgūšanu") ir izteikts šādi:

"1) Itālija veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atgūtu no saņēmējiem saskaņā ar 1. pantā minēto sistēmu piešķirto un jau nelikumīgi to rīcībā nodoto atbalstu.

2) Atbalsta atgūšana notiek nekavējoties saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām, ar nosacījumu, ka tās ļauj uzreiz un efektīvi izpildīt lēmumu. Atgūstamais atbalsts ietver procentus, kas maksājami no dienas, kad atbalsts nonāca [atbalsta] saņēmēju rīcībā, līdz tā faktiskai atgūšanai. Procentus aprēķina, pamatojoties uz references likmi, ko izmanto, aprēķinot atbalstu, kas līdzvērtīgs subsīdiju aprēķināšanai reģionāla atbalsta ietvaros."

12. Lai izpildītu apstrīdētā lēmuma prasības, apstrīdētās atbalsta sistēmas piemērošana tika apturēta, sākot no 2001. nodokļu taksācijas gada. Ar 2002. gada 24. decembra Dekrētu-likumu Nr. 282/02 par steidzamiem pasākumiem Kopienu un nodokļu pienākumu, [nodokļu] atgūšanas un grāmatvedības procedūras jomā, kas pārveidots par 2003. gada 21. februāra Likumu Nr. 27 [4], tika uzlikts pienākums bankām, kas saskaņā ar apstrīdēto atbalsta sistēmu bija saņēmušas atbalstu, samaksāt summu, kas atbilda sakarā ar atbalsta sistēmas piešķiršanu nesamaksātajiem nodokļiem, ieskaitot gada procentu likmes, kas netika pārskaitīti sakarā ar šo atbalsta sistēmu nodokļu iekasēšanas gados, kuros sistēma tika piemērota.

C — *Process pamata prāvā un prejudiciālie jautājumi*

13. Pie bankām, kuras skar prasība par atbalsta atlīdzināšanu, pieder arī *Unicredito*, kas veidojusies, apvienojoties sešām patstāvīgām bankām, kuras, pateicoties apstrīdētajai atbalsta sistēmai, saņēma nodokļu atvieglojumus.

14. Pamata prāvā ir jālemj par prasību, kuru *Unicredito* izvirzīja pēc tam, kad *L'Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1* netieši noraidīja tās lūgumu atmaksāt papildu nodokļus un procentus par kopējo summu, ko tā bija pirms tam pārskaitījusi sakarā ar valsts nodokļu atgūšanu, un ietvēra maksājamo nodokli un procentus sakarā ar nodokļu atvieglojumiem, kopsummā EUR 244 712 646,05.

15. Pamatā prāvā *Unicredito*, lai pamatotu prasību par veikto maksājumu atmaksāšanu, norāda, ka apstrīdētā atbalsta sistēma nav

4 — Kārtējais *GURI* pielikums Nr. 29, 2003. gada 22. februāris.

nekas cits kā tādu likumu kā, piemēram, Amato likums turpinājums, kas ir pieņemti jau pirms vairākiem gadiem un nekaitē konkurencei, jo visām bankām, ieskaitot ārvalstu banku filiāles, bija iespējams gūt nodokļu atvieglojumus, savukārt nevienlīdzīgā attieksme attiecībā pret citām darbības nozarēm ir objektīvi pamatota. Turklāt *Unicredito* kritizē to nodokļu likumu retroaktivitāti, ar kuriem Itālijas tiesiskajā kārtībā ierobežo tiesiskās paļāvības aizsardzības principu un tiesiskās noteiktības principu. Apstrīdētais lēmums neatbilst attiecībā uz Amato likumu noteiktajai interpretācijai. Visbeidzot, *Unicredito* norāda, ka apstrīdētais lēmums, kas ir pamatā valsts prasībai par neapmaksāto nodokļu atgūšanu, ir nelikumīgs. Pakārtoti pamata prāvā *Unicredito* iesniedza prejudiciālos jautājumus par spēkā esamību un interpretāciju, kurus Tiesa tagad izskata.

16. Iesniedzējtiesa uzskata, ka prejudiciālie jautājumi par nodokļu atgūšanu ir pamatoti saskaņā ar valsts noteikumu atbilstību Kopienu principiem, tādiem kā tiesiskās paļāvības aizsardzības princips un samērīguma princips.

17. Vadoties no tiesiskās paļāvības aizsardzības principa, iesniedzējtiesa pārbauda apstrīdēto pasākumu un tā mērķus, īpaši uzsverot šajā sakarā, ka šis pasākums ir Amato likuma turpinājums, kā arī to, ka Komisija nav apstrīdējusi šo likumu.

18. Iesniedzējtiesa norāda, ka iespēja gūt priekšrocības no apstrīdētās atbalsta sistēmas ir bijis viens no priekšnosacījumiem, pateicoties kuram bankas varēja novērtēt saplūšanas iespēju no ekonomiskā viedokļa. Ņemot vērā atgūšanas nozīmi, nodokļu sistēmas grozījums, kas ieviests ar šo atbalsta sistēmu, radīja liktenīgu rezonansi finanšu nozares stabilitātē un nevienlīdzīgas izmaiņas novērtējuma kritērijos, kas izmantoti uzņēmumu jau īstenotajos lēmumos. Līdz ar to tiesiskā paļāvība nepieļauj apstrīdēta lēmuma pieņemšanu ar atpakaļejošu spēku.

19. Attiecībā uz samērīguma principu iesniedzējtiesa it īpaši uzsver, ka nav racionāla izskaidrojuma tam, kādēļ *status quo* atjaunošanai ir piemērota tikai visu nodokļu summas starpības, nevis tikai daļas no tās, atmaksāšana.

20. Ņemot vērā iepriekš minēto, *Commissione tributaria provinciale di Genova* uzdeva Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

1) Vai [apstrīdētais lēmums] nav spēkā un nav saderīgs ar Kopienu tiesībām tāpēc,

ka Likuma [Nr. 461/98 un Dekrēta Nr. 153/99] noteikumi par bankām, pretēji tam, ko norāda Komisija, ir saderīgi ar kopējo tirgu, vai, jebkurā gadījumā, uz tiem attiecas atkāpes, kas paredzētas EKL 87. panta 3. punkta b) un c) apakšpunktā?

minēto [tiesiskās paļāvības aizsardzības, tiesiskās noteiktības un samērīguma] principu, pareiza interpretācija?

D — *Procesi Kopienu tiesās*

2) It īpaši, vai [apstrīdētā lēmuma] 4. pants nav spēkā un nav saderīgs ar Kopienu tiesībām tāpēc, ka Komisija:

21. Ir jānorāda, ka apstrīdētais lēmums ir vairāku tiesvedību priekšmets gan Eiropas Kopienu Tiesā, gan Pirmās instances tiesā.

a) ir pārkāpusi pienākumu norādīt pamatojumu saskaņā ar EKL 253. pantu un/vai

b) ir pārkāpusi tiesiskās paļāvības principu, un/vai

22. Lieta C-66/02, kurā es arī šodien sniedzu secinājumus un uz kuru es atsaukšos, norādot konkrētus punktus, ir par Itālijas Republikas 2002. gada 28. februārī Tiesas kancelejā iesniegto prasību pret Komisiju atcelt tiesību aktu [5]. Iepriekš minētā un šī lieta tika izskatītas vienā Tiesas sēdē.

c) ir pārkāpusi samērīguma principu?

3) Pakārtoti — vai [Dekrēta Nr. 282/02] 1. panta piemērošanai traucē EKL 87. un turpmāko pantu, [Regulas Nr. 659/1999] 14. panta un Kopienu tiesību vispārējo principu, cita starpā,

23. Turklāt Eiropas Kopienu Tiesā ir iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-336/04, kas izteikts ar

5 — OV C 109, 33. lpp.; secinājumi, kas sniegti 2005. gada 8. septembrī lietā C-66/02 Itālija/Komisija.

2004. gada 14. jūlija *Commissione Tributaria Provinciale di Pordenone* (Itālija) rīkojumu, kur jāizvērtē tādi paši jautājumi kā šajā lietā [6]. Ar priekšsēdētāja 2004. gada 10. septembra rīkojumu šīs lietas izskatīšana ir atlikta, līdz tiks pasludināts spriedums šajā lietā un minētajā lietā [C-66/02 Itālija/Komisija].

III — Procesa un prejudiciālo jautājumu priekšmets un pieņemamība

A — *Par procesa pamatotību attiecībā uz Pirmās instances tiesā celto prasību*

24. 2001. gada 21. februārī *Associazione Bancaria Italia* (turpmāk tekstā — *"ABI"*), banku apvienība, kas pārstāv arī *Unicredito*, kā arī vēl sešas citas bankas, cēla Pirmās instances tiesā prasību atcelt apstrīdēto lēmumu [7]. Ar 2003. gada 9. jūlijā datētiem rīkojumiem Pirmās instances tiesa apturēja tiesvedību šajās septiņās lietās, gaidot Tiesas spriedumu lietā C-66/02.

25. Šajā lietā mutvārdu un rakstveida apsvērumus ir sniegusi *Unicredito*, Komisija, kā arī Itālijas valdība. Turpmāk tekstā pēc nepieciešamības tiks atsevišķi izklāstīti tikai *Unicredito* apsvērumi. Itālijas valdības, kas galvenokārt norādījusi uz savu prasību lietā C-66/02, apsvērumi un Komisijas apsvērumi tiks pēc nepieciešamības ņemti vērā vērtējumā.

26. Pirmais aspekts, ko norādīja Komisija un kas varētu radīt šaubas par šī procesa pamatotību kopumā, ir iespēja — kā tas ir šīs lietas gadījumā —, ka pret dalībvalsti vērsta lēmuma spēkā esamību prejudiciāla nolēmuma pieņemšanas procesa ietvaros apstrīd fiziska vai juridiska persona.

27. Šeit vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu par Kopienu iestādes akta spēkā esamību, kā arī prasība atcelt tiesību aktu saskaņā ar EKL 230. pantu un nepiemērojamības izņēmums saskaņā ar EKL 241. pantu pilnībā iekļaujas Kopienu tiesību aizsardzības un procesu kopējā sistēmā, kas paredzēta, lai nodrošinātu Kopienu iestāžu aktu likumības kontroli, šo pienākumu uzticot Kopienu tiesai. Šīs sistēmas ietvaros fiziskām un juridiskām personām, kurām saskaņā ar EKL 230. panta ceturtās daļas pieņemamības priekšnosacījumiem nav tiesību tieši apstrīdēt Kopienu iestāžu aktu spēkā esamību, ir iespēja gadījumos, ja Kopienu

6 — *Banca Popolare FriulAdria* (OV C 251, 5. lpp.).
7 — Lieta T-36/02.

iestāžu piemērotie pasākumi nav likumīgi, atbilstoši EKL 241. pantam vēršoties Kopienu tiesā vai caur valstu tiesām, kuras pašas nav kompetentas konstatēt noteikto aktu nelikumību, iesniegt Eiropas Kopienu Tiesā prejudiciālus jautājumus nolēmuma pieņemšanai [8].

28. Tas jau uzreiz norāda, ka Kopienu tiesību aizsardzības sistēmas ietvaros fiziskas vai juridiskas personas celtas netiešas prasības par Kopienu iestādes aktu prejudiciālā nolēmuma ceļā pieņemamība ir atkarīga no tā, vai šai personai ir vai ir bijusi iespēja apstrīdēt šo aktu tieši Pirmās instances tiesā, pamatojoties uz EKL 230. panta 4. punktu. Kopienu tiesību aizsardzības sistēma šajā sakarā tiek dēvēta arī par "savienoto trauku" sistēmu, kuras ietvaros Kopienu tiesu pilnvaras parasti izslēdz valsts tiesas pilnvaras un otrādi [9].

29. Šajā sakarā Komisija atsaucās uz Tiesas spriedumu lietā C-188/92 *TWD Deggendorf* [10]. Šajā spriedumā Tiesa konstatēja, ka "ir jāizslēdz iespēja atbalsta saņēmējam, attiecībā uz kuru Komisija, pamatojoties uz EK līguma 93. pantu, ir pieņēmusi lēmumu, kurš varēja apstrīdēt šo lēmumu, bet nav ievērojis obligāto termiņu, ko šajā sakarā paredz EK līguma 173. panta trešā daļa, valsts tiesās apstrīdēt šā lēmuma likumību, ceļot prasību par lēmuma īstenošanas pasākumiem, ko veikušas valsts iestādes" [11].

30. Kā izriet no šī sprieduma, līdz ar šo ierobežojumu prejudiciālā nolēmuma ietvaros apstrīdēt Komisijas lēmumu tiek ievērots tiesiskās noteiktības princips; ir jānovērš iespēja, ka tiktu pieļauta lēmuma galīguma neievērošana, kas iestājas attiecībā uz lēmuma adresātu pēc prasības celšanas termiņa beigām, kas noteikts EKL 230. panta ceturtajā daļā [12].

31. Taču tas neattiecas uz gadījumiem, kad ieinteresētās personas atbilstošu prasību Pirmās instances tiesā ir iesniegušas noteiktajā termiņā [13], kā tas ir noticis šajā lietā, kur *ABI*, kas pārstāv arī *Unicredito*, iesniegusi prasību Pirmās instances tiesā.

8 — Skat. 1986. gada 23. aprīļa spriedumu lietā 294/83 *Les Verts/* Parlaments (*Recueil*, 1339. lpp., 23. punkts), 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores* (*Recueil*, I-6677. lpp., 40. punkts), kā arī 2004. gada 1. aprīļa spriedumu lietā C-263/02 P *Jégo-Quéré* (*Recueil*, I-3425. lpp., 30. punkts).

9 — Skat. K. Lenaerts. The Legal Protection of Private Parties under the EC Treaty: A Coherent and Complete System of Judicial Review? No: *Scritti in onore di Giuseppe Federico Mancini*, II sējums, 1998, 591. (598.) lpp.

10 — 1994. gada 9. marta spriedums lietā C-188/92 *TWD Textilwerke Deggendorf* (*Recueil*, I-833. lpp.).

11 — Šī sprieduma 17. punkts.

12 — *Ibid.*, 18. punkts.

13 — Šajā sakarā viennozīmīgi skat. 1997. gada 30. janvāra spriedumu lietā C-178/95 *Wiljo* (*Recueil*, I-585. lpp., 20.–22. punkts).

32. Šajā gadījumā tātad nepastāv šķēršļi šīs prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūras pamatotībai.

B — *Prejudiciālo jautājumu priekšmets un pieņemamība*

33. Ņemot vērā prejudiciālo jautājumu formulējumu un paskaidrojumus iesniedzējtiesas rīkojumā lūgt prejudiciālo nolēmumu, Komisija apšaubīja, vai ir pieņemams pirmais prejudiciālais jautājums, un norādīja, ka Tiesai šajā tiesvedībā nav jāpārbauda EKL 87. panta pārkāpums. Šajā sakarā Komisija arī ir uzdevusi jautājumu par to, cik lielā mērā šajā tiesvedībā Tiesai, veicot vērtējumu, ir jāņem vērā *Unicredito* argumenti.

34. Vispirms ir jānorāda, ka Tiesa pastāvīgajā judikatūrā vienmēr ir uzsvērusi, ka atbilstoši EKL 234. pantam noteiktajā sadarbībā starp valsts tiesu un Eiropas Kopienas Tiesu — Tiesas pienākums ir sniegt iesniedzējtiesai noderīgu atbildi, kas iesniedzējtiesai ļauj atrisināt izskatāmo prāvu [14].

14 — Skat. it īpaši 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-334/95 *Krüger* (*Recueil*, I-4517. lpp., 22. un 23. punkts).

35. Šādā skatupunktā tikai Tiesa var, ja jautājumi ir uzdoti neprecīzi vai pārsniedz tai ar EKL 234. pantu noteiktās funkcijas, atdalīt tos faktus, ko sniegusi iesniedzējtiesa, un it īpaši no akta par prejudiciālā jautājuma uzdošanu pamatojumu — Kopienu tiesību elementus, kam nepieciešama interpretācija vai, vajadzības gadījumā, spēkā esamības novērtējums — ņemot vērā prāvas priekšmetu [15].

36. Eiropas Kopienu Tiesas pārbaudes robežas šajās tiesvedībās — atbilstoši pienākumu sadalei starp Tiesu un valsts tiesām — principā nosaka iesniedzējtiesa, norādot to lēmumā ar lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu [16]. Atbilstīgi šiem noteikumiem [17] un saskaņā ar lietas dalībnieku apsvērumiem [18], izskatot lūgumus par prejudiciālā nolēmumu par spēkā esamību, Tiesa pārbauda, vai pastāv faktori, kas ietekmē apstrīdēta akta spēkā esamību. Šādā gadījumā, kā to norādījusi Tiesa, ir jāņem vērā arī, ka rīkojumā par

15 — Skat. 1997. gada 17. jūnija spriedumu lietā C-105/96 *Codiesel* (*Recueil*, I-3465. lpp., 13. punkts) un 1978. gada 29. novembra spriedumu lietā 83/78 *Pigs Marketing Board* (*Recueil*, 2347. lpp., 26. punkts).

16 — Skat. 1973. gada 1. marta spriedumu lietā 62/72 *Bollmann* (*Recueil*, 269. lpp., 4. punkts), 1985. gada 4. jūlija spriedumu lietā 167/84 *Drümert* (*Recueil*, 2235. lpp., 12. punkts) un spriedumu lietā *Codiesel*, iepriekš minēts 15. zemsvītras piezīmē, 12. punkts.

17 — Arī lūguma sniegt prejudiciālo nolēmumu nosūtīšanas procedūrā fiziska vai juridiska persona savās iespējās izvirzīt iebildumus par akta spēkā neesamību ir nosacīti atkarīga no valsts tiesas. Tas ir prejudiciālā nolēmuma procedūras ierobežojums, salīdzinot ar prasību par tiesību akta atcelšanu, kas pamudināja ģenerāladvokātu Džeikobsu [*Jacobs*] secinājumu, kas sniegti 2002. gada 21. martā lietā C-50/00 P (spriedums minēts 8. zemsvītras piezīmē), 102. punktā apšaubīt Tiesas ierobežojošo judikatūru par tiesībām privātpersonām celt prasības saskaņā ar EKL 230. panta ceturto daļu.

18 — Skat., piemēram, 1991. gada 22. oktobra spriedumu lietā C-16/90 *Detlef Noelle* (*Recueil*, I-5163. lpp., 14.–35. punkts); skaidras norādes atrodamas arī 1978. gada 25. oktobra spriedumā apvienotajās lietās 103/77 un 145/77 *Royal Scholten-Honig* (*Recueil*, 2037. lpp., 16. un 17. punkts).

prejudiciālā jautājuma uzdošanu sniegtās norādes kalpo ne tikai tam, lai ļautu Tiesai sniegt noderīgas atbildes, bet arī, lai piešķirtu dalībvalstu valdībām, kā arī citām ieinteresētajām personām, tādām kā Komisija, iespēju iesniegt Tiesai apsvērumus, piemērojot Tiesas Statūtu 20. pantu. [19].

37. Šajā sakarā Tiesa ir nospriedusi, ka pietiek ar to, ja iesniedzējtiesa izsaka šaubas par Kopienu iestādes akta spēkā esamību; šajā sakarā tā ir ņēmusi vērā faktu, ka rakstveida apsvērumus var papildināt mutvārdu procesa laikā [20].

38. Visbeidzot ir jāatgādina, ka Tiesa nav kompetenta izskatīt prejudiciālu jautājumu tad, ja ir skaidri redzams, ka tai lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas īstenajiem apstākļiem vai tās priekšmetu [21].

39. Komisija attiecībā uz pirmo prejudiciālo jautājumu galvenokārt norādīja, ka pamata prāvā tiek izskatīta apstrīdētajā lēmumā esošā rīkojuma atgūt atbalstu spēkā neesamība, nevis visa lēmuma spēkā esamība.

40. Pamata prāvā *Unicredito* norādīja, ka apstrīdētais lēmums, kas valsts ietvaros tiek piemērots, ieviešot nodokļu atbalsta atgūšanas pasākumus, ir pretlikumīgs, atsaucoties tostarp, kā izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, argumentus, kas skar ne tikai rīkojumu atgūt atbalstu, bet arī apstrīdētā pasākuma kvalifikāciju. Līdz ar to jākonstatē, ka pienākums atmaksāt gūtos nodokļu atvieglojumus, piemērojot apstrīdēto aktu, ir acīmredzami saistīts ar jautājumu par šī pasākuma kā tiesiska atbalsta kvalifikāciju. Līdz ar to pastāv saistība starp pirmo prejudiciālo jautājumu un pamata prāvas priekšmetu.

41. Turklāt no pirmā prejudiciālā jautājuma formulējuma un norādēm iesniedzējtiesas rīkojumā — it īpaši tajā minētajiem *Unicredito* argumentiem — izriet, ka iesniedzējtiesai bija šaubas par apstrīdētā lēmuma spēkā esamību saistībā ar tā saderīgumu ar kopējo tirgu, precīzāk, EKL 87. panta piemērošanu.

19 — Skat. it īpaši 1982. gada 1. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās no 141/81 līdz 143/81 *Gerrit Holdijk* Komisija (*Recueil*, 1299. lpp., 6. punkts).

20 — *Ibid.*, 7. punkts; skat. arī ģenerāladvokāta Džeikobsa secinājumus, kas sniegti 1997. gada 4. decembrī lietā C-162/96 *Racke* (1998. gada 16. jūnija spriedums, *Recueil*, I-3655. lpp., 67. punkts).

21 — Skat. it īpaši 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98 *PreussenElektra* (*Recueil*, I-2099. lpp., 39. punkts); 2002. gada 22. janvāra spriedumu lietā C-390/99 *Canal Satélite Digital* (*Recueil*, I-607. lpp., 19. punkts), kā arī 2000. gada 6. jūnija spriedumu lietā C-281/98 *Angonese* (*Recueil*, I-4139. lpp., 18. punkts).

42. Līdz ar to nav iemesla atzīt pirmo prejudiciālo jautājumu par nepieņemamu.

43. Komisija arī uzsvēra, ka lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam ietvaros nav atļauts iztaujāt Tiesu par valsts atbalsta vai atbalsta sistēmas saderīgumu ar kopējo tirgu.

44. Ir jāpiekrīt Komisijas uzskatam, ka Tiesai nedrīkst vispār uzdot jautājumus par valsts atbalsta sistēmas saderīgumu ar kopējo tirgu un ka valsts atbalsta pasākumu vai atbalsta sistēmas saderīguma ar kopējo tirgu izvērtēšana ir tikai Komisijas kompetencē [22]. Taču, lai konstatētu, vai atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu, patiesībā ir jāpamatojas, abstrahējoties no praksē mazāk svarīgā jautājuma par EKL 87. panta 2. punktā paredzēto tiesisko izņēmumu ievērošanu [23], uz diviem aspektiem, proti, pirmkārt, atbalsta sistēmas kvalifikāciju saskaņā ar elementiem, kas veido šajā noteikumā noteiktos aizlieguma atbalstus, un, otrkārt, uz EKL 87. panta 3. punktā paredzēto izņēmumu [24] piemērošanas nosacījumu ievērošanas novērtējumu. Tiesa vispirms var pārbaudīt šajā sakarā, vai attiecīgais atbalsta pasākums vai atbalsta sistēma ir kvalificējami kā atbalsts EKL 87. panta 1. punkta nozīmē. Otrkārt, Komisijai, piemērojot EKL 87. panta 3. punktu, ir plaša rīcības brīvība, kuras īstenošana netieši paredz ekonomiskās un sociālās kārtības vispārīgu novērtējumu [25], un Tiesai nav jāaizstāj savs vērtējums ar Komisijas [veikto] vērtējumu [26]; Tiesa turklāt šī iemesla dēļ nevar noteikt, vai, visbeidzot, atbalsta pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu. Tomēr šo Komisijas vērtējumu — pat ja ļoti ierobežoti — var pārbaudīt Tiesa [27].

45. Saistībā ar atbalsta pasākuma saderīguma ar kopējo tirgu konstatēšanu Tiesai ir arī jāizmanto turpmāk ieskicētās iespējas prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūrā par Kopienu akta spēkā esamību — it īpaši ņemot vērā nepieciešamo saskaņotību starp

22 — Skat. 2003. gada 24. jūlija rīkojumu lietā C-297/01 *Sicilcassa* Komisija (*Recueil*, I-7849. lpp., 47. punkts).

23 — Skat. Heidenhain. *Handbuch des Europäischen Beihilfenrechts*, 2003, 192. lpp., 2. punkts.

24 — Haidenhains dēvē tos par "fakultatīviem" izņēmumiem.

25 — Tostarp 1987. gada 24. februāra spriedums lietā 310/85 *Deufil*/Komisija (*Recueil*, 901. lpp., 18. punkts), 1988. gada 8. marta spriedums apvienotajās lietās 62/87 un 72/87 *Exécutif regional wallon* un *SA Glaverbel*/Komisija (*Recueil*, 1573. lpp., un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-372/97 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-3679. lpp., 83. punkts).

26 — Skat. it īpaši 1997. gada 14. janvāra spriedumu lietā C-169/95 Spānija/Komisija (*Recueil*, I-135. lpp., 34. punkts).

27 — Skat. it īpaši spriedumu lietā Itālija/Komisija, minēts 25. zemsvītras piezīmē, 83. punkts.

prasību atcelt tiesību aktu un prejudiciālā nolēmuma procedūru par Kopienu iestādes akta spēkā esamību Kopienu tiesību aizsardzības sistēmas ietvaros [28].

46. Līdz ar to uzskatu, ka pirmais prejudiciālais jautājums ir pieņemams un iesniedzējtiesa ar to lūdz Tiesu pārbaudīt apstrīdētā lēmuma spēkā esamību attiecībā uz iespējamu EKL 87. panta 1. punkta un EKL 87. panta 3. punkta pārkāpumu.

47. Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai pamatojuma nenorādīšana, tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpums un/vai samērīguma principa pārkāpums nerada apstrīdētā lēmuma spēkā neesamību.

48. Ar trešo jautājumu, kas ir jautājums par Kopienu tiesību interpretāciju, iesniedzējtiesa atkal jautā, vai pirmajā un otrajā prejudiciālajā jautājumā minētie noteikumi atbilst Kopienu tiesībām un principiem, tikai šoreiz saistībā ar rīkojumu par valsts nodokļu atgūšanu.

28 — Skat. 1985. gada 27. februāra spriedumu lietā 112/83 *Société des produits de maïs* (*Recueil*, 719. lpp., 17. punkts).

49. Turpmāk iztirzājumā vispirms ir jāpārbauda, vai apstrīdētā lēmuma spēkā neesamība pamatojama ar šādiem iemesliem: EKL 87. panta 1. punkta un 3. punkta pārkāpums, pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpums, kā arī tiesiskās paļāvības aizsardzības un samērīguma principa pārkāpums.

IV — Par pirmo un otro prejudiciālo jautājumu (spēkā esamības pārbaude)

A — *EKL 87. panta pārkāpums*

1) Apstrīdētā "atbalsta" pasākuma kvalifikācijas EKL 87. panta 1. punkta nozīmē spēkā esamība

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti

50. Iesniedzējtiesa vispirms interesējas par apstrīdētā lēmuma spēkā esamību, vaicājot, vai Komisija juridiski pareizi kvalificēja apstrīdēto pasākumu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. *Unicredito* būtībā norāda tos pašus argumentus, kurus lietā C-66/02 norādīja Itālijas valdība un attiecībā uz kuriem šeit

tiek minētas norādes [29], proti, ka apstrīdētajam pasākumam nav raksturīga priekšrocību piešķiršana, valsts līdzekļu izmantošana, piešķirtās priekšrocības izņēmuma raksturs un iespaids uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Īpaši tā apstrīd Komisijas veikto konstatējumu apstrīdētā lēmuma 33. punktā, no kura izriet, ka apstrīdētā pasākuma piemērošana, ņemot vērā iesaistīto uzņēmumu relatīvo lielumu, nav neitrāla. Vēl Komisija nepamatoti nav piemērojusi *de minimis* atbalsta jēdzienu, lai arī ir atzinusi, ka atsevišķos gadījumos atsevišķi pasākumi nevar pārsniegt *de minimis* atbalsta jomā piemērojamos ierobežojumus.

b) Vērtējums

51. Kā jau Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 29. punktā, vispirms ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma priekšmets nav individuāli atbalsti, bet gan (apstrīdētā) atbalsta sistēma kā tāda. Saskaņā ar judikatūru Komisijai ir tiesības veikt tikai "abstraktu" atbalsta tiesiskā regulējuma vispārēja raksturojuma pārbaudi, lai konstatētu, vai tajā ir atbalsta elementi [30]. Līdz ar to apstrīdētā lēmuma spēkā esamību nevar apšaubīt, norādot tikai uz tādiem individuāliem atbalstiem, kā tas, ko saņēma *Unicredito*. Pārbaudes priekšmets ir, vai, ņemot vērā vispārējās īpašības, Komisija ir pamatoti klasificējusi daļu no apstrīdētās atbalsta sistēmas kā "valsts atbalstus" EKL 87. panta 1. punkta nozīmē.

52. Attiecībā uz šo jautājumu ir vispirms jāatgādina, ka EKL 87. panta 1. punktā ir definēti kā valsts atbalsti, ko regulē EK līgums, atbalsti, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

53. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai klasificētu pasākumu kā atbalstu iepriekš minētā panta nozīmē, ir jāizpilda šādi kumulatīvi nosacījumi: i) pasākumam ir jānodrošina vienpusējas priekšrocības atsevišķiem uzņēmumiem vai konkrētai preču ražošanai; ii) šīm priekšrocībām tieši vai netieši ir jābūt nodrošinātām no valsts līdzekļiem; iii) pasākumam ir jāizkropļo vai jārada izkropļojuma draudi konkurencei; un

29 — Skat. it īpaši 40.–46. punktu un 85.–88. punktu manos secinājumos lietā C-66/02, minēta 5. zemsvītras piezīmē.

30 — Skat. attiecībā uz šādu "atbalsta sistēmas" pārbaudi 1999. gada 17. jūnija spriedumu lietā C-75/97 Beļģija/Komisija, "*Maribel*" (*Recueil*, I-3671. lpp., 48. punkts) un 1987. gada 14. oktobra spriedumu lietā 248/84 Vācija/Komisija (*Recueil*, I-4013. lpp., 18. punkts).

iv) jāietekmē tirdzniecība starp dalībvalstīm [31].

54. Secinājumos iepriekš minētajā lietā C-66/02 es jau pārbaudīju, vai Komisija apstrīdētājā lēmumā attiecībā uz apstrīdēto atbalsta sistēmu, kas ietver sevī arī apstrīdēto pasākumu, ir pamatoti noteikusi atbilstību šīm īpašībām, un secināju, ka uz šo jautājumu jāatbild apstiprinoši.

55. Šeit var norādīt uz atsevišķiem secinājumu punktiem: attiecībā uz priekšrocību norādu uz apgalvojumiem iepriekš minēto secinājumu 47.–57. punktā iepriekš minētajā lietā, kuros paužu arī viedokli tostarp attiecībā uz apstrīdēto pasākumu; attiecībā uz priekšrocību piešķiršanu no valsts līdzekļiem norādu uz šo secinājumu 63. un 64. punktu. Secinājumu 65.–84. punktā minēto iemeslu dēļ uzskatu, ka apstrīdētais pasākums vismaz atsevišķā nozarē ir selektīvs. Kā es turklāt norādīju iepriekš minēto secinājumu 82. un 83. punktā, līdz ar to nav nepieciešams veikt īpašu pārbaudi, vai apstrīdētais pasākums turklāt ir selektīvs vienā nozarē, piemēram, vērtējot banku lielumu. Visbeidzot, attiecībā uz jautājumu, vai Komisijas apgalvojumi par konkurences izkropļojumu un tirdzniecības iespaidošanu ir pamatoti, norādu uz iepriekš minēto secinājumu 89.–99. punktu.

56. Visbeidzot, attiecībā uz *Unicredito* apgalvojumu par to, ka noteikti pasākumi atsevišķos gadījumos varētu nepārsniegt *de minimis* atbalsta ierobežojumus, pilnībā pietiek norādīt, kā jau iepriekš, ka apstrīdētā lēmuma priekšmets bija nevis individuāli atbalsti, bet gan atbalsta sistēma kopumā, un fakts, ka ar šo sistēmu piešķirtie atbalsti atsevišķos gadījumos nepārkāptu *de minimis* atbalsta ierobežojumus, nav būtisks [32].

57. Līdz ar to secināms, ka spēkā neesamības iebildums sakarā ar EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu nav pamatots.

c) Apstrīdētā lēmuma likumība saistībā ar EKL 87. panta 3. punkta b) un c) apakšpunkta piemērošanu

i) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti

58. Turklāt *Unicredito* uzskata — to savā rīkojumā norādīja iesniedzējtiesa —, ka

31 — Skat. it īpaši 2003. gada 24. jūlija spriedumu lietā C-280/00 *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (*Recueil*, I-7747. lpp., 75. punkts) un 2005. gada 3. marta spriedumu lietā C-172/03 *Heiser* (Krājums, I-1627. lpp., 27. punkts).

32 — Skat. šo secinājumu 51. punktu.

Komisija ir pārkāpusi EKL 87. panta 3. punkta b) un c) apakšpunktu. Faktiski apstrīdētais pasākums ir paredzēts tam, lai veicinātu pilnīgu un galīgu Itālijas banku sektora privatizāciju, un tas bija šo noteikumu nozīmē jāklasificē kā "atbalsti svarīgam projektam, kas īstenojams visas Eiropas interesēs", kā arī "atbalsti, kas veicina konkrētu saimniecisku darbību [..] attīstību" un ir uzskatāms par saderīgu ar kopējo tirgu.

61. Gluži pretēji, tiesas kontrole, ko piemēro šīs rīcības brīvības izmantošanas novērtējumam, aprobežojas ar pārbaudi, vai tiek ievēroti procesuālie noteikumi un pamatošanas noteikumi, kā arī ar norādīto faktu materiālās precizitātes un tiesību piemērošanas, acīmredzamas kļūdas vērtējumā un pilnvaru nepareizas izmantošanas kontroli [35].

ii) Vērtējums

59. Kā jau iepriekš tika norādīts, Komisijai, piemērojot EKL 87. panta 3. punktu, ir plaša rīcības brīvība, kuras izmantošana netieši nosaka ekonomiskās un sociālās kārtības vispārēju novērtējumu, tādējādi, ka Tiesa nevar aizstāt savu vērtējumu ar kompetentās iestādes vērtējumu [33].

62. Attiecībā uz *Unicredito* iebildumu par lēmuma pamatojuma trūkumu es šajā jautājumā norādu uz savu secinājumu 89. un turpmākajiem punktiem. Pārējos punktos *Unicredito* argumenti saistībā ar EKL 87. panta 3. punktu būtība atbilst Itālijas valdības argumentiem, kurus jau esmu izvērtējusi secinājumos lietā C-66/02 113.–125. punktā, nonākot pie slēdziena, ka šādā aspektā apstrīdētais lēmums ir likumīgs.

60. Līdz ar to Tiesas uzdevums nav konstatēt, vai valsts atbalsts ir vai būtu bijis atzīstams par saderīgu ar kopējo tirgu [34].

63. Līdz ar to uzskatu, ka šajā gadījumā nav norāžu par to, ka lēmums ir tiesiski kļūdains attiecībā uz EKL 87. panta 3. punkta piemērošanu.

33 — Skat. šo secinājumu 44. punktu un tajā minēto judikatūru.

34 — Skat. rīkojumu lietā *Sicilcassa* Komisija, minēts 22. zemsvītras piezīmē, 47. punkts.

35 — Skat. it īpaši spriedumu lietā Itālija/Komisija, iepriekš minēts 25. zemsvītras piezīmē, 83. punkts.

2. Tiesiskās paļāvības aizsardzības principa un tiesiskās noteiktības principa pārkāpums

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti

64. Iesniedzējtiesa turklāt jautā, vai apstrīdētajā lēmumā ietvertais rīkojums par atbalsta atgūšanu nepārkāpj tiesiskās paļāvības aizsardzības principu un tiesiskās noteiktības principu. Tā norāda savā rīkojumā, ka apstrīdētais pasākums iekļaujas Amato likuma loģikā un turpinātībā, ka Komisija to ir atzinusi par likumīgu un saderīgu ar EKL 87. pantu. Acīmredzama problēma, kas saistīta ar tiesisko paļāvību un tiesisko noteiktību, izriet no apstākļa, ka iespēja gūt priekšrocības no apstrīdētā pasākuma bija viens no nosacījumiem, izmantojot kuru, bankas no ekonomikas viedokļa varēja pārbaudīt iespēju īstenot attiecīgo saplūšanu.

65. Šajā aspektā iesniedzējtiesa ir norādījusi būtiskākos *Unicredito* argumentus, kuros *Unicredito* apgalvo, ka apstrīdētās atbalsta sistēmas līdzība ar Amato likumu mērķu un saturiskā ziņā pamato pieņēmumu par saderīgumu ar EKL 87. pantu. Kā uzskata *Unicredito*, Komisijas attieksme pret Amato likumu ir tiesiskās paļāvības "izņēmuma gadījums", kas saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu varētu pasargāt uzņēmumu no rīkojuma par atbalsta atgūšanu izpildes. Turklāt Komisija maldās savā pieņēmumā, ka tiesisko paļāvību ir radījuši tikai Amato likuma 7. panta 1. un 2. punkta noteikumi. Tiesisko paļāvību drīzāk varēja radīt šī paša likuma 7. panta 3. punkta paredzētais nodokļu pasākums, jo tas tika līdzīgi piemērots kā Čampi likuma 22. un 23. pants.

b) Vērtējums

66. Tiesa pastāvīgajā judikatūrā ir uzskatījusi, ka nelikumīga valsts atbalsta atcelšana, izdodot rīkojumu par atbalstu atgūšanu, ir tā nelikumības loģisks secinājums [36]. Saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu Komisija nevar pieprasīt atbalsta atgūšanu, ja, to darot, tā pārkāpj vispārēju Kopienu tiesību principu.

67. Attiecībā uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu vispirms ir jāuzsver, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalsts, kuras iestādes ir piešķīrušas atbalstu, pārkāpjot EKL 88. pantā noteikto procedūru, nevar atsaukties uz saņēmēja uzņēmuma tiesisko paļāvību, lai izvairītos no pienākuma

36 — 1990. gada 21. marta spriedums lietā 142/87 Beļģija/Komisija (*Recueil*, I–959. lpp., 66. punkts) un 1999. gada 17. jūnija spriedums lietā Beļģija/Komisija, iepriekš minēts 30. zemsvītras piezīmē, 64. punkts.

izpildīt Komisijas lēmumu, ar kuru tai tiek likts atgūt atbalstu. Ja to pieļautu, EKL 87. panta un 88. panta noteikumi zaudētu savu lietderīgo iedarbību, ja valsts iestādes varētu pamatoties uz savu pretlikumīgo darbību, lai atceltu Komisijas lēmumu, kas pieņemti saskaņā ar šiem noteikumiem, iedarbīgumu [37].

68. Taču saskaņā ar pastāvīgo judikatūru netiek izslēgta iespēja, ka atbalstu guvušie uzņēmumi var atsaukties uz apstākļiem, kas pamato to paļāvību uz atbalsta likumīgumu [38]. Tomēr, ņemot vērā, ka saskaņā ar EKL 93. pantu ir stingri noteikts, ka Komisijai ir jāpārrauga valsts atbalsti, valsts atbalstu saņēmušie uzņēmumi var paļauties uz atbalsta likumīgumu tikai tad, ja tas ir piešķirts, ievērojot iepriekš minētajā pantā paredzēto procedūru; "rūpīgam uzņēmējam ir parasti jābūt iespējai pārliecināties, vai šī procedūra ir tikusi ievērota" [39].

69. Īpaši gadījumos, ja atbalsta saņēmējs ir atbalstu saņēmis bez iepriekšēja paziņojuma Komisijai, līdz ar to tas saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu piešķirts nelikumīgi, tas konkrētajā gadījumā nevar tiesiski paļauties uz atbalsta piešķiršanas likumīgumu [40].

70. Šajā tiesvedībā nav strīda par to, ka apstrīdētā atbalsta sistēma ir ieviesta bez iepriekšēja brīdinājuma, pārkāpjot EKL 88. panta 3. punkta noteikumus.

71. Uzskatu arī, ka nepastāv apstākļi, kas varētu izņēmuma kārtā pamatot tiesisko paļāvību.

72. Pirmkārt, vispirms ir jāņem vērā, ka valsts pasākuma klasificēšana par atbalstu EKL 87. panta nozīmē atbilstoši noteiktajām īpašībām ir atkarīga no virknes faktoru un katrā gadījumā ir nepieciešams veikt attiecīgā valsts pasākuma tehnisko un tiesisko īpašību un ekonomiskā konteksta analīzi [41].

37 — Skat. spriedumu lietā Spānija/Komisija, minēts 26. zemsvītras piezīmē, 48. punkts.

38 — Skat. it īpaši spriedumu lietā Itālija/Komisija, minēts 25. zemsvītras piezīmē, 111. punkts.

39 — Skat. it īpaši 2004. gada 11. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-183/02 P un C-187/02 P *Damesa* un *Territorio Histórico de Álava* (Krājums, I-10609. lpp., 44. punkts), 1990. gada 20. septembra spriedumu lietā C-5/89 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-3437. lpp., 14. punkts), spriedumu lietā Spānija/Komisija, minēts 26. zemsvītras piezīmē, 51. punkts, un 1997. gada 20. marta spriedumu lietā C-24/95 *Alcan Deutschland* (*Recueil*, I-1591. lpp., 25. punkts).

40 — Skat. spriedumu lietā *Alcan Deutschland*, minēts 39. zemsvītras piezīmē, 30. un 31. punkts.

41 — Skat. šajā sakarā attiecībā uz jautājumu par vienpusēju priekšrocību piešķiršanu ģenerāladvokāta Ticano [*Tizzano*] apsvērumus secinājumos, kas sniegti 2001. gada 8. maijā lietā C-53/00 *Ferring* (2001. gada 22. novembra spriedums, *Recueil*, I-9067. lpp., 39. punkts).

73. Otrkārt, kā jau iepriekš konstatēts [42], Komisijai attiecībā uz atsevišķa atbalsta saderīguma ar kopējo tirgu izvērtēšanu ir plaša rīcības brīvība, kuras īstenošana ir saistīta ar ekonomiska un sociāla rakstura novērtējumu veikšanu Kopienas kontekstā [43].

74. Tieši tādēļ, ka noteikumiem atbalsta jomā, kā to pareizi ir norādījusi Itālijas valdība, ir jāiekļaujas ekonomikas realitātē, atbalstu kontrole Līguma nozīmē nav tikai statisks jēdziens. Padome to ir formulējusi, piemēram, Regulas Nr. 659/1999 ceturtajā apsvērumā, šādi:

"[..] iekšējā tirgus izveide un pilnveidošana ir pakāpenisks process, ko atspoguļo nepārtraukta valsts atbalsta politikas attīstība; [..] ievērojot šīs pārmaiņas, daži pasākumi, kas laikā, kad tie stājās spēkā, nebija valsts atbalsts, kopš tā laika, iespējams, ir kļuvuši par atbalstu".

75. Ņemot vērā šos atbalsta tiesību aspektus, apstāklis, ka iepriekš Komisija nav izteikusi iebildumus par Amato likumu, nav pietiekams iemesls, lai pamatotu atbalstu guvušo uzņēmumu tiesisko paļāvību uz atbalsta piešķiršanas sistēmas likumību, pat ja šī sistēma savā ziņā no loģiskā un/vai laika viedokļa ir [likuma] turpinājums un abiem tiesiskajiem regulējumiem ir vienādi vispārējie mērķi, piemēram, banku nozares privatizācija. Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka Komisija ir izvērtējusi tikai dažus šī likuma aspektus, tostarp, kas attiecas uz pamatkapitāla palielināšanos.

76. No iepriekš minētā konstatējams, ka rīkojums par atbalsta atgūšanu nepārkāpj tiesiskās paļāvības aizsardzības principu. Turklāt, ņemot vērā, ka nav iesniegti atsevišķi argumenti, kas pamatotu tiesiskās noteiktības pārkāpumu, uzskatu, ka šis iebildums arī noraidāms kā nepamatots.

77. Līdz ar to secināms, ka šajā gadījumā nav pierādījumu, ka rīkojums par atbalsta atgūšanu pārkāptu tiesiskās paļāvības aizsardzības principu vai tiesiskās noteiktības principu.

42 — Skat. šo secinājumu 44. un 59. punktu.

43 — Skat. it īpaši spriedumu lietā Spānija/Komisija, minēts 26. zemsvītras piezīmē, 34. punkts.

3) Samērīguma principa pārkāpums

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti

78. Iesniedzējtiesa jautā, vai ar rīkojumu par atbalsta atgūšanu tiek pārkāpts samērīguma princips. Nav apstrīdams, ka nepastāv racionāla izskaidrojuma tam, kādēļ *status quo* atjaunošanai ir piemērota visas nodokļu summas starpības atmaksāšana, nevis tikai daļas atmaksāšana. Tostarp ir jāņem vērā, ka apstrīdētajai atbalstu sistēmai bija jāveicina bankas īstenot saplūšanas un ka saplūšanas ceļā iegūtu priekšrocību retroaktīva atcelšana būtiski mainītu darījumu attiecības starp privātajiem saimnieciskās darbības subjektiem. Iesniedzējtiesa norāda arī uz finanšu nozares stabilitāti.

79. *Unicredito* norāda, ka Komisija, nenosakot pakāpenisku, bet gan tūlītēju retroaktīvu atbalstu atgūšanu pilnībā, ņemot vērā Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu, ir pārkāpusi samērīguma principu. Retroaktīva atgūšana ir pārmērīgi neērta gan *Unicredito*, gan visai Itālijas banku nozarei kopumā, jo ievieš būtiskas izmaiņas darījumu attiecībās, kas izveidotas, pamatojoties uz apstrīdēto pasākumu. Atbalsta atgūšanas sekas skartajiem uzņēmumiem ir ievērojami negatīvākas nekā, ja apstrīdētais pasākums nebūtu vispār piemērots.

b) Vērtējums

80. Es jau norādīju, ka nelikumīga atbalsta atcelšana, izdodot rīkojumu par atbalstu atgūšanu pilnā apmērā, ir loģiskas sekas atzinumam par šī atbalsta nelikumību [44]. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nelikumīgi piešķirta atbalsta atgūšana pilnībā ar mērķi atjaunot iepriekšējo stāvokli principā nav uzskatāma par nesamērīgu pasākumu attiecībā pret Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā mērķiem [45].

81. Līdz ar šo atbalsta atmaksāšanu saņēmējs faktiski zaudē priekšrocības, ko tas iepriekš izmantojis tirgū salīdzinājumā ar konkurentiem, un tiek atjaunots stāvoklis pirms atbalsta izmaksas [46].

44 — Skat. it īpaši 1990. gada 21. marta spriedums lietā Beļģija/Komisija, minēts 36. zemsvītras piezīmē, 66. punkts.

45 — Skat. it īpaši 1990. gada 21. marta spriedumu lietā Beļģija/Komisija, minēts 36. zemsvītras piezīmē, 66. punkts; Spānija/Komisija, minēts 26. zemsvītras piezīmē, 47. punkts, un Itālija/Komisija, minēts 25. zemsvītras piezīmē, 103. punkts.

46 — 1995. gada 4. aprīļa spriedums lietā C-350/93 Komisija/Itālija (*Recueil*, I-699. lpp., 22. punkts).

82. Pamatojoties uz šo funkciju, Tiesa ir konstatējusi, ka gadījumos, ja nepastāv īpaši apstākļi, Komisija nepārkāpj savu rīcības brīvību, kas ir atzīta Tiesas judikatūrā, liekot dalībvalstij atgūt saskaņā ar nelikumīgu atbalstu piešķirtās summas, jo šādi tiek tikai atjaunots iepriekšējais stāvoklis [47].

83. 2004. gada 29. aprīļa spriedumā lietā C-372/97 [48] Tiesa neuzskatīja, ka fakts, ka apstrīdēto atbalstu atmaksāšana atbalstu saņēmušajiem uzņēmumiem būtu ievērojams finansiāls noslogojums, kuras rezultātā liels skaits uzņēmumu pazustu no tirgus, līdz ar to izraisot nopietnu krīzi nodarbinātības un sociālajā jomā.

84. Saskaņā ar šo Tiesas judikatūru norādītie trūkumi, kuri konkrētās atbalstu atmaksāšanas rezultātā rastos skartajām bankām, banku nozarei kopumā vai Itālijas finanšu nozarei, manuprāt, nav apstākļi, kas pierādītu, ka apstrīdētais lēmums ir nesamērīgs. Tas, ka uzņēmumi sakarā ar atbalstu saņemšanu pieņem ekonomiskus lēmumus, notiek bieži, it īpaši veicinošu pasākumu gadījumos. Taču tā rezultātā rīkojums par atbalsta atgūšanu nav atzīstams par nesamērīgu, jo pretējā gadījumā, kā to pamatoti norādīja arī Komisija, tas ietekmētu atbalstu vispārējā aizlieguma Kopienu tiesībās efektivitāti un it īpaši atbalsta atgūšanas funkciju.

85. Visbeidzot, šajā tiesvedībā nav ticis pierādīts, ka atmaksāšana ir absolūti neiespējama [49].

86. No tā izriet, ka nekas neliecina par to, ka rīkojums par atbalstu atgūšanu pārkāpj samērīguma principu.

4) EKL 253. pantā noteiktā pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpums

a) Iesniedzējtiesas apgalvojumi un lietas dalībnieku galvenie argumenti

87. Otrajā prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa bez papildu norādēm rīkojumā [par

47 — Skat. it īpaši 1999. gada 17. jūnija spriedumu lietā Beļģija/Komisija, minēts 30. zemsvītras piezīmē, 66. punkts, un 2002. gada 7. marta spriedumu lietā C-310/99 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-2289. lpp., 99. punkts).

48 — 25. zemsvītras piezīmē minētais spriedums, 105. punkts.

49 — Skat. šajā sakarā it īpaši 1999. gada 17. jūnija spriedumu lietā Beļģija/Komisija, minēts 30. zemsvītras piezīmē, 86. punkts, saskaņā ar kuru Komisijas uzlikts pienākums, kura īstenošana jau no sākuma objektīvi un pilnībā būtu neiespējama, būtu nelikumīgs.

prejudiciālā jautājuma uzdošanu] jautā, vai attiecībā uz apstrīdēto rīkojumu par atbalstu atgūšanu ir ticis pārkāpts pienākums norādīt pamatojumu.

88. Šajā sakāra *Unicredito* norāda, ka Komisija nav pamatojusi, kādēļ tā nav izmantojusi iespēju nepieprasīt atbalstu atmaksāšanu atbilstoši Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkta noteikumiem, ņemot vērā, ka prasība atgūt atbalstu pārkāpj Kopienu tiesiskās paļāvības aizsardzības principu. Nepietiekami pamatota bija arī selektivitāte un konkurences izkropļošana. Komisijai, nosakot konkurences izkropļošanu, ir jānorāda arī attiecīgais tirgus. Trūkst arī pamatojuma tam, kādēļ Komisija atsacījās piemērot *de minimis* noteikumu. Visbeidzot, Komisijai bija jāpārbauda apstrīdētā atbalstu sistēma, vērtējot nevis abstrakti, bet gan katru gadījumu atsevišķi.

b) Vērtējums

89. Vispirms ir jāatgādina, ka pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formāla prasība, kas ir jānošķir no motivācijas pamatotības, kas ir atkarīga no apstrīdētā akta likumības [50].

50 — Skat. it īpaši 2002. gada 7. marta spriedumu lietā Itālija/Komisija, minēts 47. zemsvītras piezīme, 48. punkts.

90. Attiecībā uz prasībām, kādas jāievēro pamatojumā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, tām ir jāatbilst konkrētā tiesību akta raksturam un skaidri un nepārprotami jānorāda akta izdevējas iestādes argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt, kāds ir veiktā pasākuma pamatojums un kompetentā tiesa varētu veikt pārbaudi. Šī prasība ir novērtējama, ņemot vērā tostarp akta saturu un adresātu vai citu personu, kuras tiesību akts skar, ieinteresētību saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojumā būtu uzskaitīti visi atbilstošie faktiskie vai juridiskie elementi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, ir izvērtējams, ņemot vērā ne vien tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas attiecīgo jautājumu reglamentējošās tiesību normas [51].

91. Attiecībā uz rīkojuma par atbalsta atgūšanu pamatojumu ir vispirms jākonstatē, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 49. punktā ir atsaukusies uz Regulas Nr. 659/1999 14. pantu, saskaņā ar kuru nelikumīgi piešķirtu atbalstu gadījumos Komisija izdod rīkojumu par atgūšanu. Apstrīdētā lēmuma 50.–56. punktā ir minēts, kādēļ Komisija uzskata, ka atbalstu atgūšana nav pretrunā nevienam no Kopienu tiesību vispārējiem

51 — Skat. it īpaši 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France* (*Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts), 2000. gada 30. marta spriedumu lietā C-265/97 P *VBA/Florimex* Komisija (*Recueil*, I-2061. lpp., 93. punkts), 2001. gada 22. marta spriedumu lietā C-17/99 Francija/Komisija (*Recueil*, I-2481. lpp., 35. un 36. punkts, un spriedumu lietā Itālija/Komisija, minēts 47. zemsvītras piezīmē, 48. punkts.

principiem. Jautājumi, kas skar apstrīdētās atbalsta sistēmas radītos konkurences izkropļojumu un tirdzniecības starp dalībvalstīm ietekmēšanu, ir iztirzāti apstrīdētā lēmuma 30. un 41. punktā.

92. Attiecībā uz iebildumu par to, ka Komisijai, lai konstatētu konkurences izkropļojumu, bija jānosaka konkrētais tirgus, ir jāuzsver, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pilnībā pietiek, ja pierāda, ka konkrētie atbalsti varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un radīt draudus izkropļot konkurenci, un nav nepieciešams atsevišķi noteikt konkrēto tirgu un tā struktūru un pārbaudīt no tā izrietošās konkurences attiecības [52].

93. Visbeidzot, Komisijas pamatojums, kādēļ tā apstrīdēto atbalsta sistēmu, precīzāk, tajā ietverto apstrīdēto pasākumu, uzskata par selektīvu, ir detalizēti iztirzāts lēmuma 32.–37. punktā. 44. punktā Komisija ir paudusi savu viedokli attiecībā uz jautājumu par *de minimis* ierobežojumu pārsniegšanu.

94. No iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētais lēmums atbilst prasībām par pietiekamu pamatojumu.

95. Attiecībā uz iebildumu par to, ka Komisijai apstrīdētā atbalsta sistēma bija jāpārbauda un jāmotivē attiecībā uz katru tās piemērošanas gadījumu atsevišķi, es jau norādīju, ka apstrīdētā lēmuma priekšmets nav individuālie atbalsti, bet gan atbalsta sistēma, kā dēļ Komisijai saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir tiesības aprobežoties tikai ar "abstraktu" atbalsta sistēmas vispārējo īpašību pārbaudi, lai konstatētu, vai tajā atbilstoši šīm īpašībām ir atbalsta elementi [53]. Līdz ar to apstrīdētajam lēmumam nav nepieciešams pamatojums attiecībā uz katru apstrīdētās atbalsta sistēmas piemērošanas gadījumu atsevišķi.

96. No tā izriet, ka neatkarīgi no apstrīdētā lēmuma materiālās pamatotības nav konstatējams pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpums.

5) Spēkā esamības pārbaudes rezultāts

97. No iepriekš minētā ir secināms, ka veiktajā pārbaudē nav konstatēts nekas, kas

52 — Skat. it īpaši 1980. gada 17. septembra spriedumu lietā 730/79 *Philip Morris*/Komisija (*Recueil*, 2671. lpp., 9.–12. punkts).

53 — Skat. šo secinājumu 51. punktu.

pamatotu apstrīdētā lēmuma un īpaši tajā noteiktā rīkojuma par atbalsta atgūšanu spēkā neesamību.

V — Par trešo prejudiciālo jautājumu (interpretācija)

98. Trešais prejudiciālais jautājums skar interpretāciju, proti, atkal attiecas uz noteikumiem un Kopienu tiesību principiem, kurus iesniedzējtiesa norādīja jau iepriekšējos divos prejudiciālajos jautājumos par apstrīdētā lēmuma un it īpaši rīkojuma par atbalstu atgūšanu spēkā esamību. Ar šo jautājumu par interpretāciju iesniedzējtiesa vēlas zināt, vai šie noteikumi un Kopienu tiesību pamatprincipi, it īpaši tiesiskās paļāvības aizsardzības princips un samērīguma princips (Kopienu tiesību principi, uz kuriem atsaucas Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkts), kā arī EKL 87. pants iestājas pret valsts nodokļu atgūšanu.

99. Attiecībā uz šo jautājumu, uz kuru — kā uzskata Komisija — nav iespējams sniegt viennozīmīgu atbildi, ir jākonstatē, ka saskaņā ar iesniedzējtiesas iesniegto informāciju rīkojums par nodokļu atgūšanu īsteno rīkojumu par atbalstu atgūšanu. Līdz ar to iepriekš iztirzātais vērtējums parādīja, ka rīkojums par atbalsta atgūšanu nepārkāpj iesniedzējtiesas norādītos Kopienu tiesību noteikumus un principus, it īpaši EKL 87. pantu, kā arī tiesiskās paļāvības aizsardzības principu un samērīguma principu, un tātad tas ir spēkā. Šie pamatprincipi turklāt nevar iestāties pret valsts nodokļu atgūšanu, vēl jo vairāk tādēļ, ka iesniedzējtiesa nav minējusi citus paļāvības pārkāpumus vai citus apstākļus, kā vien tos, kurus jau izvērtēju, pārbaudot spēkā esamību. Vēl ir jānorāda, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka ja ir spēkā Komisijas lēmums par atbalsta atgūšanu, valsts iestādēm nav tiesību pieņemt citu lēmumu; tā kā valsts iestādēm nav rīcības brīvības, to pienākumi aprobežojas ar Komisijas lēmuma izpildi [54].

100. Līdz ar to uzskatu, ka uz trešo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka iesniedzējtiesas minētie Kopienu tiesību noteikumi un principi neiestājas pret noteikuma, piemēram, valsts rīkojuma par nodokļu atmaksāšanu, kas paredzēts, lai izpildītu apstrīdēto lēmumu, it īpaši rīkojumu par atbalsta atgūšanu, piemērošanu.

54 — Skat. spriedumu lietā *Alcan Deutschland*, minēts 39. zemsvītras piezīmē, 34. punkts.

VI — Tiesāšanās izdevumi

101. Itālijas valdības un Komisijas tiesāšanās izdevumi nav atlīdzināmi. Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

VII — Secinājumi

102. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, iesaku Tiesai uz *Commissione tributaria provinciale di Genova* iesniegtajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Uzdoto jautājumu pārbaude neatklāj faktus, kas varētu ietekmēt Komisijas 2001. gada 11. decembra Lēmuma 2002/581/EK par atbalsta sistēmu, ko attiecībā uz bankām un kredītsabiedrībām ieviesusi Itālija, spēkā esamību un it īpaši tajā ietverto rīkojumu par atbalsta atgūšanu;

2) EKL 87. pants, Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. pants, kā arī tiesiskās paļāvības aizsardzības princips un samērīguma princips neiestājas pret tāda valsts noteikuma kā rīkojuma par valsts nodokļu atgūšanu piemērošanu, izpildot šo Komisijas lēmumu, it īpaši tajā ietverto rīkojumu par atbalsta atgūšanu.